

Cekos In Ekspert

На основу члана 93. став 1. и члана 160. став 1. тачка 1) Закона о пензијском и инвалидском осигурању ("Службени гласник РС", бр. 34/03, 64/04 - УС, 84/04 - др. закон, 85/05, 101/05 - др. закон, 63/06 - УС, 5/09, 107/09, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13, 75/14, 142/14, 73/18 и 46/19 - УС),

Управни одбор Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, на седници одржаној 24. јула 2019. године донео је

**ПРАВИЛНИК
О ОБРАЗОВАЊУ И НАЧИНУ РАДА ОРГАНА ВЕШТАЧЕЊА
РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ**

(Сл. гласник РС бр. 58/19 , 66/21)

**Пречишћен текст закључно са изменама из Сл. гл. РС бр. 66/21 које су у
примени од 01/07/2021
(измене у чл.: 22 , 35 , 36 , 41).**

I. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се образовање и начин рада органа вештачења који утврђује медицинске чињенице од значаја за остваривање права применом прописа из пензијског и инвалидског осигурања и других прописа, као и узрока и датума њиховог настанка (у даљем тексту: вештачење), контрола и рад органа контроле налаза, мишљења и оцене, обим и садржај медицинске документације потребне за вештачење, утврђују случајеви и поступак вештачења промена у стању инвалидности, телесног оштећења, потребе за помоћи и негом другог лица по службеној дужности, прописује садржај образаца предлога за утврђивање инвалидности, налаза, мишљења и оцене органа вештачења и других образаца који се користе приликом вештачења и уређују друга питања у вези са вештачењем.

Члан 2.

(1) Орган вештачења је стручни орган Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање (у даљем тексту: Фонд) који вештачи у првостепеном и другостепеном поступку остваривања права из пензијског

и инвалидског осигурања, у поступку ревизије, у поступку утврђивања промена у стању инвалидности, телесног оштећења, потребе за помоћи и негом другог лица и у поступку остваривања права применом других прописа.

(2) Орган контроле налаза, мишљења и оцене је стручни орган Фонда који врши контролу налаза, мишљења и оцена датих у првостепеном и другостепеном поступку остваривања права у складу са овим правилником.

Члан 3.

(1) О постојању медицинских чињеница из члана 1. овог правилника и узроку и датуму њиховог настанка орган вештачења даје налаз, мишљење и оцену.

(2) Орган контроле налаза, мишљења и оцене даје сагласност или примедбу на налаз, мишљење и оцену органа вештачења када је утврђено постојање медицинских чињеница из члана 1. овог правилника, на основу којих се утврђује право у складу са законом.

Члан 4.

(1) Приликом вештачења и контроле налаза, мишљења и оцене, мора се поштовати достојанство личности и заштита података о личности осигураника, корисника права, односно другог лица.

(2) Вештачењу, односно прегледу који обавља лекар вештак - контролор, може присуствовати и пратилац, уколико то захтева здравствено стање осигураника, корисника права, односно другог лица, уз његову сагласност.

Члан 5.

Орган вештачења, односно орган контроле је дужан да:

1) поштује опште принципе и начела утврђена Кодексом медицинске етике Лекарске коморе Србије ;

2) прати и примењује достигнућа савремене медицинске теорије и праксе;

3) користи резултате дијагностичко-функционалних, лабораторијских и других испитивања која су, ради унапређења вештачења инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица, организована у Фонду;

4) примењује јединствену медицинску доктрину за утврђивање инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица;

5) остварује сарадњу са здравственим установама чија се медицинска документација користи у вештачењу, као и са војним медицинским установама у поступку вештачења инвалидности професионалних војних лица.

II. ОРГАН ВЕШТАЧЕЊА И ОРГАН КОНТРОЛЕ

Члан 6.

(1) Орган вештачења је лекар вештак, а орган контроле је лекар вештак - контролор, који су запослени у Фонду.

(2) Орган вештачења у поступку утврђивања промена у стању инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица који се обавља по службеној дужности, је комисија састављена од три лекара вештака.

Члан 7.

(1) Орган вештачења обавља вештачење и на захтев иностраног носиоца пензијског и инвалидског осигурања, у складу са одредбама међународних уговора о социјалном осигурању.

(2) Орган вештачења обавља вештачење и за друге органе и организације, на основу уговора Фонда са тим органима и организацијама.

(3) Вештачење о медицинским чињеницама од значаја за остваривање права утврђених другим прописима, врши се на захтев лица и на његов терет у складу са овим правилником.

(4) Износ накнаде трошкова вештачења из става 3. овог члана утврђује се одлуком Управног одбора Фонда.

Члан 8.

Орган вештачења вештачи на основу детаљног разматрања медицинске и друге документације од значаја за давање оцене, на основу објективног налаза приликом прегледа, а по потреби и на основу допунских испитивања у функционалној дијагностици Фонда.

Члан 9.

(1) Орган вештачења у налазу, мишљењу и оцени своја запажања и налазе наводи прецизно и објективно.

(2) Налаз, мишљење и оцена мора бити јасан, потпун, образложен и стручно заснован.

Члан 10.

Орган вештачења је самосталан у вршењу вештачења у оквиру овлашћења, права и дужности утврђених законом и овим правилником.

Члан 11.

(1) Лекар вештак који је вршио вештачење у првостепеном поступку остваривања права не може, у вези са истим захтевом, вршити вештачење у другостепеном поступку остваривања права.

(2) Орган контроле налаза, мишљења и оцене који је обавио контролу налаза, мишљења и оцене датог у првостепеном поступку остваривања права не може, у вези са истим захтевом, да обавља вештачење у првостепеном и другостепеном поступку остваривања права, нити контролу налаза, мишљења и оцене датог у другостепеном поступку остваривања права.

Члан 12.

(1) Орган вештачења, односно орган контроле налаза, мишљења и оцене изузима се од вештачења, односно од контроле у случајевима и под условима предвиђеним законом којим се уређује општи управни поступак.

(2) Орган вештачења, орган контроле налаза, мишљења и оцене, као и други запослени који учествује у поступку вештачења, дужан је да потпише изјаву да ће тражити своје изузеће уколико постоји сукоб интереса са било којим лицем или околношћу која је везана за конкретан поступак остваривања права.

(3) О изузећу органа, односно запосленог из ст. 1. и 2. овог члана, одлучује директор Фонда.

III. ВЕШТАЧЕЊЕ

1. Вештачење инвалидности

1.1. Предлог за утврђивање инвалидности

Члан 13.

(1) Уз захтев за покретање поступка за остваривање права по основу инвалидности подноси се Предлог за утврђивање инвалидности који издаје изабрани лекар на Обрасцу 1, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(2) Изабраним лекаром у смислу става 1. овог члана сматра се доктор медицине или доктор медицине специјалиста за област опште медицине, односно специјалиста медицине рада, код кога осигураник остварује примарну здравствену заштиту.

(3) За професионална војна лица, Предлог за утврђивање инвалидности на Обрасцу 1. из става 1. овог члана издаје председник Више војнолекарске комисије.

Члан 14.

(1) Предлог за утврђивање инвалидности, откуцан и потписан од стране изабраног лекара, односно председника Више војнолекарске комисије, у складу са законом садржи:

1. личне податке;

2. здравствену анамнезу;

3. објективни налаз по органима и системима са дијагностичким тестовима и лабораторијским налазима, и детаљан налаз основног обољења односно повреде;

4. податке о лечењу, резултатима амбулантног, односно болничког лечења, спроведеној медицинској рехабилитацији и привременој спречености за рад;

5. дијагнозе основне и придружених болести.

(2) Основна болест је она болест која сама или претежно проузрокује инвалидност. У случају да постоје две болести подједнаког деловања на радну способност, односно способност за професионалну војну службу, као основна се сматра она болест за коју постоји неповољнија медицинска прогноза.

(3) Придружене болести које утичу на настанак инвалидности су оне болести које, појединачно или заједно, појачавају неповољно деловање основне болести на радну способност, односно способност за професионалну војну службу.

1.2. Обим и садржај медицинске документације потребне за вештачење

Члан 15.

(1) Приликом вештачења користи се медицинска документација здравствених установа издата на обрасцима и помоћним средствима за вођење евиденција у складу са прописима којима се уређују евиденције у области здравства, као и медицинска документација у складу са одредбама међународних уговора о социјалном осигурању.

(2) Медицинска документација која се подноси уз предлог за утврђивање инвалидности обухвата:

- отпусне листе које садрже податке о свим налазима и извршеним прегледима;

- специјалистичке налазе на прописаним обрасцима, у којима, осим утврђене дијагнозе, морају бити описане и анатомске и функционалне промене утврђене приликом специјалистичког прегледа;

- дијагностичке тестове;

- лабораторијске налазе.

(3) Медицинска документација из става 2. овог члана подноси се у оригиналу или овереној фотокопији.

Члан 16.

За вештачење медицинских чињеница чији је узрок професионална болест, поред медицинске документације из члана 15. став 2. овог правилника, прилаже се и експертиза Института за медицину рада Србије "Др Драгомир Карајовић" - Београд, Завода за здравствену заштиту радника Нови Сад, Завода за здравствену заштиту радника Ниш, односно Института за медицину рада Војномедицинске академије, израђена у складу са актом о утврђивању професионалних болести.

Члан 17.

(1) Медицинска документација потребна за верификацију дијагнозе основне болести, односно повреде мора да садржи податке о:

- почетку, току и узроку болести;
- датуму, узроку и околностима под којима је повреда настала;
- току амбулантног, односно болничког лечења, дану почетка лечења, дијагнози, резултату лечења, као и периоду привремене спречености за рад;
- току медицинске рехабилитације;
- садашњем здравственом стању и прогнози болести.

(2) Медицинска документација потребна за верификацију придружених болести, које утичу на инвалидност, треба да докаже садашње стање анатомског и функционалног оштећења и не сме бити старија од шест месеци.

(3) За споредне болести, које не утичу на инвалидност, довољна је затечена медицинска документација која верификује дијагнозу.

Члан 18.

Обавезан обим и садржај медицинске документације потребан за верификацију дијагнозе, према врсти обољења из 10. Међународне класификације болести:

1. Заразне и паразитарне болести (МКБ10 А00-Б99)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа, а код амбулантно испитиваних и лечених,

специјалистички извештаји који садрже резултате испитивања неопходне за постављање дијагнозе болести, као и опис тока болести и лечења;

- лабораторијски налази, микробиолошко испитивање, евентуално хистолошко, имунолошко испитивање којим се доказује присуство узрочника болести;

- радиоморфолошка и функционална испитивања (РТГ снимак, УЗ, ЦТ, МР прегледи, спирометријски налаз, И.В. пијелографија...);

2. Тумори (МКБ10 Ц00-Д48)

- отпусна листа надлежне здравствене установе са извештајима о дијагностичким методама и поступцима;

- налази онколошког конзилијума, односно контролни извештаји онколога, хематолога, радиолога и др.;

- ПХ налаз, уколико није наведен у налазу конзилијума, отпусној листи или специјалистичком извештају;

3. Болести крви и крвотворних органа и поремећаји имунитета (МКБ10 Д50-Д89)

- отпусне листе које садрже опис и резултате учињених дијагностичких процедура (лабораторијске анализе, биопсија костне сржи, евентуално и цитогенетика, имунохистохемија, имунофенотипизација, мијелокултура...) и примењену терапију;

- у случају амбулантних испитивања и лечења потребни су специјалистички налази који садрже опис свих дијагностичких процедура и лечења како је напред наведено;

4. Болести жлезда са унутрашњим лучењем, исхране и метаболизма (МКБ10 Е00-Е90)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа са спроведеним дијагностичким процедурама и примењеном терапијом;

- код осигураника који нису болнички лечени потребни су интернистички, ендокринолошки и други специјалистички извештаји који садрже опис

тока болести и лечења, потврду евентуално присутних компликација, односно процену степена оштећења функције органа;

- за шећерну болест са компликацијама потребни су налази офталмолога, налаз ЕМНГ-а код сумње на полинеуропатију, налаз нефролога са клиренсима, налаз васкуларног хирурга са доплер индексима;

- код болести штитасте жлезде ЕХО налаз и хормони штитасте жлезде, налаз офталмолога код тиреотоксикозе;

5. Душевни поремећаји и поремећаји понашања (МКБ10 Ф00-Ф99)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних психијатријских установа са спроведеним дијагностичким процедурама и закључцима психолошког тестирања;

- код осигураника који нису болнички лечени потребна је медицинска документација о континуитету психијатријског лечења у трајању од најмање две године, као и документација о спроведеним додатним испитивањима због последица основног обољења;

- за све осигуранике са менталним поремећајима потребан је налаз психијатра или неуропсихијатра који треба да садржи анамнезу, детаљан актуелни психички статус, податке о терапији, потреби даљег лечења и прогнози, завршну дијагнозу са шифром према 10. Међународној класификацији болести;

- детаљан налаз психолога са одговарајућим батеријама тестова;

- налази из алинеје 3. и алинеје 4. овог става не треба да буду старији од шест месеци од дана поднетог захтева;

6. Болести нервног система (МКБ10 Г00-Г99)

- запаљењске болести нервног система: отпусна листа надлежне здравствене установе са анализом ликвора, ЦТ или НМР налаз;

- системске атрофије ЦНС: отпусне листе са налазима дијагностичких процедура;

- ванпирамидна обољења: налази неуролога са терапијским приступом и ефектима терапија у последњих годину дана;

- друге дегенеративне болести: налази неуролога са терапијским приступом и ефектима терапија у последњих годину дана, за Алзхеимерову болест - обавезан налаз психолога;
- демиелинизације: отпусна листа надлежне здравствене установе, НМР мозга;
- повремени поремећаји и пароксизми: налази неуролога о континуитету лечења, терапијском приступу и ефектима терапије, ЕЕГ налаз и налаз психолога код епилепсије;
- поремећај живаца, коренова и снопова живаца: ЕМНГ налаз, налаз неуролога о узроку, терапијском приступу и ефектима лечења;
- обољења више живаца и други поремећаји периферног нервног система: ЕМНГ налаз, налаз неуролога о узроку, терапијском приступу и ефектима лечења;
- болести неуромишићне спојнице и болести мишића: отпусне листе надлежне здравствене установе, ЕМГ налаз;
- мождана парализа: налази неуролога и физијатра о спроведеном испитивању и лечењу у детињству, налаз психолога са IQ, решење о категоризацији (уколико је рађена);

7. Болести ока и припојака ока (МКБ10 Х00-Х59)

- налази офталмолога са резултатима одговарајућих дијагностичких метода у зависности од природе обољења;

8. Болести ува и болести мастоидног наставка (МКБ10 Х60-Х95)

- налази специјалисте оториноларинголога са резултатима одговарајућих дијагностичких метода у зависности од природе обољења;

9. Болести система крвотока (МКБ10 И00-И99)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа, а код амбулантно испитиваних и лечених специјалистички извештаји који садрже резултате испитивања неопходне за постављање дијагнозе болести као и опис тока болести и лечења;

- за оболеле од хипертензије: ЕКГ, ЕХО срца са ЕФ%, извештај о прегледу очног дна, резултати основних биохемијских анализа;
- код исхемијске болести срца: ЕКГ, холтер ЕКГ, ЕХО срца са ЕФ%, ерго тест, евентуално резултати коронарографије;
- болести крвних судова мозга: отпусна листа надлежне здравствене установе, специјалистички налази о лечењу и рехабилитацији, ЦТ или МР ендокранијума код цереброваскуларног инсулта;
- обољења периферног васкуларног система: ултразвучни налаз, налаз васкуларног хирурга;

10. Болести система за дисање (МКБ10 J00-J99)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа, а код амбулантно испитиваних и лечених специјалистички извештаји који садрже резултате испитивања неопходне за постављање дијагнозе болести, као и опис тока болести и лечења;
- РТГ снимак плућа (уколико није описан у отпусној листи);
- испитивање плућне функције (спирометрија, евентуално анализе гасова артеријске крви, телесна плетизмографија);
- код алергијске бронхијалне астме: резултат алерголошког тестирања;
- код интерстицијалних болести плућа: дифузијски капацитет, гасне анализе артеријске крви;

11. Болести система за варење (МКБ10 K00-K93)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа, а код амбулантно испитиваних и лечених специјалистички извештаји који садрже резултате испитивања неопходне за постављање дијагнозе болести као и опис тока болести и лечења;
- лабораторијске анализе, ЕХО налаз, евентуални ендоскопски прегледи, ЦТ, МР прегледи;

12. Болести коже и поткожног ткива (МКБ10 L00-L99)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа, а код амбулантно испитиваних и лечених специјалистички извештаји који садрже резултате испитивања неопходне за постављање дијагнозе болести, као и опис тока болести и лечења;

13. Болести мишићно-коштаног система и везивног ткива (МКБ10 М00-М99)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа, а код амбулантно испитиваних и лечених специјалистички извештаји који садрже резултате испитивања неопходне за постављање дијагнозе болести, као и опис тока болести и лечења;

- стандардни дијагностички налази, функционални налази ако постоји битно оштећење функције;

- за дегенеративне болести кичменог стуба: РТГ снимци, извештај о покретљивости мишићно-коштаног система, као и извештај о битним последицама уколико постоје;

- за обољење интервертебралног дискуса: налазе ортопеда, физијатра, неуролога, извештаје о досадашњим дијагностичким поступцима, РТГ, ЦТ или МР налазима, извештај о обављеном конзервативном или оперативном лечењу са навођењем битних последица које су заостале, налаз ЕМНГ;

- за ампутацију: отпусна листа надлежне здравствене установе, извештај о евентуалном протетисању или немогућности протетисања;

- за псеудоартрозу: стандардни РТГ снимци;

- за остеопорозу: налаз остеодензитометрије;

- за системске болести везивног ткива и примарне васкулитисе: основне лабораторијске анализе, имунолошке анализе, допунски прегледи према врсти обољења;

14. Болести мокраћно-полног система (МКБ10 Н00-Н99)

- код свих осигураника који су болнички лечени потребне су отпусне листе надлежних установа, а код амбулантно испитиваних и лечених

специјалистички извештаји који садрже резултате испитивања неопходне за постављање дијагнозе болести као и опис тока болести и лечења;

- лабораторијске анализе (протеинурија, клиренс креатинина), ЕХО бубрега, евентуално налаз биопсије бубрега и имунолошке анализе;

15. Повреде, тровања и последице деловања спољних фактора (МКБ10 С00-Т98)

- документација о настанку повреде, тровања, узроку, току лечења, току медицинске рехабилитације и прогнози;

- дијагностички тестови и лабораторијски налази;

- специјалистички налази хирурга, ортопеда, неурохирурга, радиолога, физијатра, зависно од врсте повреде;

- за повреде главе: стандардни РТГ снимци, ЦТ или НМР налази, налази неурохирурга, неуропсихијатра, психолога и по потреби офталмолога;

16. Професионалне болести

- експертиза Института за медицину рада Србије "Др Драгомир Карајовић" - Београд, Завода за здравствену заштиту радника Нови Сад, Завода за здравствену заштиту радника Ниш, односно Института за медицину рада Војномедицинске академије, израђена у складу са актом о утврђивању професионалних болести;

17. Повреда на раду

- Извештај о повреди на раду попуњен у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду ;

- медицинска документација о повреди.

1.3. Припрема за вештачење

Члан 19.

Орган надлежан за решавање о правима из пензијског и инвалидског осигурања, односно запослени који обавља послове припреме документације за вештачење, даје налог за вештачење органу

вештачења, уз указивање на околности о којима треба да се изјасни приликом давања налаза, мишљења и оцене.

Члан 20.

(1) На основу налога из члана 19. овог правилника, обавља се провера обавезног обима и садржаја медицинске документације која је достављена уз захтев и упућује позив на преглед.

(2) Уколико се утврди да медицинска документација није довољна за вештачење, упућује се позив за допуну медицинске документације у коме се наводи медицинска документација коју треба поднети приликом доласка на преглед.

Члан 21.

Позив на преглед садржи податке о датуму, времену и месту прегледа, уз указивање на правне последице које ће наступити у случају неодрживања на преглед из неоправданих разлога.

1.4. Вештачење у првостепеном поступку остваривања права

Члан 22.

Орган вештачења у првостепеном поступку остваривања права вештачи:

- 1) да ли су код оцене радне способности, промене у здравственом стању такве да се не могу отклонити лечењем или медицинском рехабилитацијом,
- 2) о постојању, датуму настанка и узроку инвалидности.

Члан 23.

(1) Орган вештачења вештачи у Фонду. Преглед се може обавити и у стану осигураника, корисника права, односно другог лица, здравственој или другој установи уколико би транспорт утицао на погоршање његовог здравственог стања.

(2) У случају смрти осигураника, корисника права, односно другог лица и у другим оправданим случајевима, орган вештачења вештачи на основу расположиве медицинске документације.

Члан 24.

(1) Преглед обухвата анамнезу, објективни налаз по органима и системима, као и детаљан налаз основног обољења.

(2) Орган вештачења може одлучити да се, поред прегледа, обаве и допунска испитивања у Одељењу за функционалну дијагностику Фонда.

(3) Допунска испитивања из става 2. овог члана су обавезна када се налаз органа вештачења не слаже са налазом лекара специјалисте из приложене медицинске документације.

Члан 25.

Код утврђивања здравственог стања и стања функционалне способности појединих органа и система, орган вештачења разматра медицинску документацију, резултате прегледа и допунских испитивања.

Члан 26.

(1) Пошто утврди здравствено стање, орган вештачења, на основу разматрања тока лечења и медицинске рехабилитације, оцењује да ли су промене у здравственом стању такве да се не могу отклонити даљим лечењем или медицинском рехабилитацијом.

(2) Завршеним лечењем у смислу овог правилника, сматра се здравствено стање које се даљим лечењем или медицинском рехабилитацијом не може битно побољшати.

Члан 27.

(1) Орган вештачења у првостепеном поступку остваривања права даје Налаз, мишљење и оцену на **Обрасцу 2**, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(2) Налаз, мишљење и оцена садржи:

1) личне податке - ЈМБГ, лични број, име, име једног родитеља, презиме, пол, број личне карте, датум рођења, основ осигурања, назив и адреса послодавца, радно место, односно посао, дужина стажа осигурања, школска спрема, место пребивалишта и адреса;

2) анамнезу (социјалну, радну, личну и породичну), податке о садашњој болести и главне тегобе;

- 3) податке о објективном налазу по органима и системима са дијагностичким тестовима и лабораторијским налазима;
 - 4) медицинску и другу документацију на којој се заснива оцена;
 - 5) дијагнозу и шифру основне и придружених болести (према 10. Међународној класификацији болести);
 - 6) епикризу са описаним утицајем појединих болести и целокупног здравственог стања на радну способност;
 - 7) мишљење о томе да ли су код оцене радне способности, промене у здравственом стању такве да се не могу отклонити даљим лечењем или медицинском рехабилитацијом;
 - 8) оцену радне способности, односно способности за професионалну војну службу са датумом настанка и узроком инвалидности - повреда, професионална болест или болест (уколико постоји више узрока инвалидности, Налаз, мишљење и оцена треба да садржи оцену у ком проценту утиче повреда, професионална болест или болест на укупну инвалидност);
 - 9) оцену постојања телесног оштећења по Правилнику о утврђивању телесних оштећења , проценат појединачног телесног оштећења, као и укупног, ако постоји више телесних оштећења, са датумом и узроком настанка, као и роком за обављање контролног прегледа, уколико је потребан. Када постоје два или више телесних оштећења чији су узроци различити, утврђује се и укупно телесно оштећење чији је узрок само повреда на раду, односно професионална болест;
 - 10) оцену постојања потребе за помоћи и негом другог лица са датумом и узроком њеног настанка, као и роком за обављање контролног прегледа, уколико је потребан.
- (3) Налаз, мишљење и оцену потписује лекар вештак, уз отисак факсимила.
- (4) Налаз, мишљење и оцену потписује и лекар вештак - контролор у складу са чланом 3. став 2. овог правилника, уз отисак факсимила.

Члан 28.

Орган вештачења доставља Налаз, мишљење и оцену, са списима предмета и картоном кретања захтева за првостепени орган вештачења, органу надлежном за решавање о правима у првостепеном поступку остваривања права.

1.5. Вештачење у другостепеном поступку остваривања права

Члан 29.

Орган вештачења у другостепеном поступку остваривања права и у поступку ревизије првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања даје оцену и мишљење о правилности налаза, мишљења и оцене датог у првостепеном поступку остваривања права.

Члан 30.

(1) Кад се жалбом на решење донето у првостепеном поступку остваривања права оспорава налаз, мишљење и оцена органа вештачења, односно када се у поступку вршења ревизије првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања испитује правилност налаза, мишљења и оцене органа вештачења, орган надлежан за решавање по жалби, односно за вршење ревизије првостепених решења доставља списе предмета, са налогом за вештачење органу вештачења у другостепеном поступку остваривања права.

(2) У налогу за вештачење указује се на посебна питања и околности о којима орган вештачења у другостепеном поступку треба да се изјасни приликом давања налаза, мишљења и оцене.

Члан 31.

(1) Орган вештачења у другостепеном поступку остваривања права вештачи на основу медицинске документације коришћене у првостепеном поступку остваривања права, као и медицинске документације достављене у другостепеном поступку остваривања права, а за професионална војна лица по прибављеном мишљењу Главне војнолекарске комисије.

(2) Орган вештачења у другостепеном поступку остваривања права може извршити преглед осигураника, корисника права, односно другог лица, ако на основу претходног разматрања медицинске документације оцени да је то неопходно.

Члан 32.

(1) Орган вештачења у другостепеном поступку остваривања права даје Налаз, мишљење и оцену на Обрасцу 3 , који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(2) Налаз, мишљење и оцена садржи:

1) личне податке - ЈМБГ, лични број, име, име једног родитеља, презиме, пол, број личне карте, датум рођења, основ осигурања, назив и адреса послодавца, радно место, односно посао, дужина стажа осигурања, школска спрема, место пребивалишта и адреса;

2) битне наводе жалбе којима се оспорава правилност налаза, мишљења и оцене органа вештачења у првостепеном поступку остваривања права;

3) анамнезу, објективни налаз са дијагностичким тестовима и лабораторијским налазима;

4) дијагнозу и шифру основне и придружених болести (према 10. Међународној класификацији болести);

5) оцену и мишљење о спорним питањима, као и мишљење о битним чињеницама и околностима које нису разматране у ранијем поступку;

6) оцену и мишљење о правилности налаза, мишљења и оцене органа вештачења у првостепеном поступку;

7) образложење оцене и мишљења о правилности налаза, мишљења и оцене органа вештачења у првостепеном поступку, медицинску и другу документацију на којој се заснива оцена.

(3) Налаз, мишљење и оцену потписује лекар вештак, уз отисак факсимила.

(4) Налаз, мишљење и оцену потписује и лекар вештак - контролор у складу са чланом 3. став 2. овог правилника, уз отисак факсимила.

Члан 33.

Вештачење у другостепеном поступку остваривања права и у поступку ревизије првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања, врши се у складу са одредбама овог правилника које се

односе на вештачење у првостепеном поступку остваривања права, ако одредбама овог правилника није другачије прописано.

Члан 34.

Орган вештачења доставља Налаз, мишљење и оцену, са списима предмета, органу надлежном за решавање у другостепеном поступку остваривања права, односно за вршење ревизије првостепених решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања.

2. Вештачење телесног оштећења

Члан 35.

(1) Вештачење телесног оштећења обавља се на захтев осигураника, корисника права, односно другог лица.

(2) Вештачење из става 1. овог члана обавља се у складу са одредбама које се односе на вештачење инвалидности, изузимајући одредбе чл. 13. и 14. овог правилника.

(3) Орган вештачења одређује контролни преглед када постоје медицинске чињенице које указују на могућност побољшања здравственог стања.

3. Вештачење потребе за помоћи и негом другог лица

Члан 36.

(1) Вештачење потребе за помоћи и негом другог лица обавља се на захтев осигураника, корисника права, односно другог лица.

(2) Вештачење из става 1. овог члана обавља се у складу са одредбама које се односе на вештачење инвалидности, изузимајући одредбе чл. 13. и 14. овог правилника.

(3) Орган вештачења одређује контролни преглед када постоје медицинске чињенице које указују на могућност побољшања здравственог стања.

Члан 37.

(1) Орган вештачења у првостепеном поступку остваривања права по основу телесног оштећења, односно потребе за помоћи и негом другог

лица, покренутом по захтеву осигураника, корисника права, односно другог лица, даје Налаз, мишљење и оцену на **Обрасцу 2-а**, који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део. Налаз, мишљење и оцена садржи:

- 1) личне податке - ЈМБГ, лични број, име, име једног родитеља, презиме, пол, број личне карте, датум рођења, основ за остваривање права, место пребивалишта и адресу;
- 2) анамнезу, податке о садашњој болести и главне тегобе;
- 3) податке о објективном налазу са дијагностичким тестовима и лабораторијским налазима;
- 4) медицинску и другу документацију на којој се заснива оцена;
- 5) дијагнозу и шифру основне и придружених болести (према 10. Међународној класификацији болести);
- 6) оцену постојања телесног оштећења по Правилнику о утврђивању телесних оштећења са датумом и узроком његовог настанка, као и роком за обављање контролног прегледа, уколико је потребан;
- 7) оцену постојања потребе за помоћи и негом другог лица са датумом и узроком њеног настанка, као и роком за обављање контролног прегледа, уколико је потребан;
- 8) образложење оцене и мишљења.

(2) Налаз, мишљење и оцену потписује лекар вештак, уз отисак факсимила.

(3) Налаз, мишљење и оцену потписује и лекар вештак - контролор, уз отисак факсимила, у складу са чланом 3. став 2. овог правилника.

4. Вештачење потпуне неспособности за рад, неспособности за самосталан живот и рад, односно болести због које је прекинуто школовање

Члан 38.

(1) Вештачење потпуне неспособности за рад, неспособности за самосталан живот и рад, односно болести због које је прекинуто школовање, обавља се у складу са одредбама које се односе на

вештачење инвалидности, изузимајући одредбе чл. 13. и 14. овог правилника.

(2) Орган вештачења одређује контролни преглед када постоје медицинске чињенице које указују на могућност побољшања здравственог стања.

5. Вештачење неспособности за обављање пољопривредне делатности

Члан 39.

(1) Вештачење неспособности за обављање пољопривредне делатности због болести обавља се по размотрењу приложене медицинске документације у складу са одредбама које се односе на вештачење инвалидности, изузимајући одредбе чл. 13 , 14 , 27. и 32. овог правилника.

(2) Орган вештачења у првостепеном поступку остваривања права, покренутом по захтеву осигураника пољопривредника, даје Мишљење на **Обрасцу 6** , који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(3) Мишљење садржи:

1) личне податке - ЈМБГ, лични број, име, име једног родитеља, презиме, пол, број личне карте, датум рођења, место пребивалишта и адресу;

2) налазе на којима се заснива мишљење;

3) дијагнозу и шифру основне и придружених болести (према 10. Међународној класификацији болести);

4) мишљење о постојању неспособности за обављање пољопривредне делатности;

5) образложење мишљења.

(4) Мишљење потписује лекар вештак, уз отисак факсимила.

(5) Орган вештачења у другостепеном поступку остваривања права даје Мишљење на Обрасцу 7 , који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(6) Мишљење садржи:

1) личне податке - ЈМБГ, лични број, име, име једног од родитеља, презиме, пол, број личне карте, датум рођења, место пребивалишта и адресу;

2) битне наводе жалбе којима се оспорава правилност мишљења органа вештачења у првостепеном поступку остваривања права;

3) дијагнозу и шифру основне и придружених болести (према 10. Међународној класификацији болести);

4) мишљење о правилности мишљења органа вештачења у првостепеном поступку;

5) образложење мишљења о правилности мишљења органа вештачења у првостепеном поступку.

(7) Мишљење потписује лекар вештак, уз отисак факсимила.

6. Вештачење у поступку остваривања права применом међународних уговора о социјалном осигурању

Члан 40.

(1) Вештачење инвалидности и других медицинских чињеница од значаја за остваривање права применом међународних уговора о социјалном осигурању, обавља се у складу са одредбама тих уговора и овог правилника.

(2) Износ накнаде трошкова вештачења по захтеву иностраног носиоца осигурања утврђује се одлуком Управног одбора Фонда.

7. Вештачење у поступку утврђивања промена у стању инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица

Члан 41.

Вештачење промена у стању инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица, које су од утицаја на право признато правноснажним решењем, у поступку покренутом по захтеву корисника права, обавља се у складу са одредбама овог правилника које се односе на вештачење инвалидности, телесног оштећења и потребе за

помоћи и негом другог лица , **изузимајући одредбе чл. 13. и 14. овог правилника.**

Члан 42.

(1) Вештачење промена у стању инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица, које су од утицаја на право признато правноснажним решењем, уколико се претходно оцени да постоји оправданост за покретање поступка по службеној дужности, обавља се: у случају запослења или обављања самосталне делатности, на иницијативу органа надлежног за решавање о правима, органа вештачења, по представкама грађана, организација и на основу упозорења других органа, који су у обављању послова из своје делатности дошли до сазнања да постоје промене у здравственом стању.

(2) Мишљење о оправданости покретања поступка из става 1. овог члана даје комисија од два лекара вештака и једног правника коју, на предлог директора Сектора за медицинско вештачење и директора Сектора за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, именује директор Фонда.

(3) Комисија из става 2. овог члана даје Мишљење о оправданости покретања поступка на Обрасцу 8 , који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део и доставља га органу надлежном за решавање о правима у првостепеном поступку остваривања права.

(4) Лекар вештак који је дао налаз, мишљење и оцену којом је утврђена инвалидност, телесно оштећење и потреба за помоћи и негом другог лица и лекар вештак - контролор који је дао сагласност на тај налаз, мишљење и оцену не може бити члан комисије из става 2. овог члана.

Члан 43.

(1) Вештачење из члана 42. овог правилника обавља се у складу са одредбама које се односе на вештачење инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица, изузимајући одредбе чл. 13. и 14. овог правилника.

(2) Вештачење из става 1. овог члана, у првостепеном и у другостепеном поступку, обавља комисија од три лекара вештака коју, на предлог директора Сектора за медицинско вештачење, именује директор Фонда.

(3) Лекар вештак који је дао налаз, мишљење и оцену којом је утврђена инвалидност, телесно оштећење и потреба за помоћи и негом другог лица и лекар вештак - контролор који је дао сагласност на тај налаз, мишљење и оцену, као и лекар вештак који је дао мишљење о оправданости покретања поступка не може бити члан комисије из става 2. овог члана.

(4) Комисија у првостепеном поступку даје Налаз, мишљење и оцену на Обрасцу 4 , који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део.

(5) Налаз, мишљење и оцена садржи:

1) личне податке - ЈМБГ, лични број, име, име једног родитеља, презиме, пол, број личне карте, датум рођења, место пребивалишта и адресу;

2) анамнезу, податке о садашњој болести и главне тегобе;

3) податке о објективном налазу по органима и системима са дијагностичким тестовима и лабораторијским налазима;

4) медицинску и другу документацију на којој се заснива оцена;

5) дијагнозу и шифру основне и придружених болести (према 10. Међународној класификацији болести);

6) епикризу са описаним утицајем појединих болести и целокупног здравственог стања на радну способност;

7) оцену о променама у стању инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица;

8) образложење оцене.

(6) Налаз, мишљење и оцену потписују чланови комисије уз отисак факсимила.

(7) Комисија у другостепеном поступку даје Налаз, мишљење и оцену на Обрасцу 5 , који је одштампан уз овај правилник и чини његов саставни део. Налаз, мишљење и оцена садржи:

1) личне податке - ЈМБГ, лични број, име, име једног родитеља, презиме, пол, број личне карте, датум рођења, место пребивалишта и адреса;

2) битне наводе жалбе;

3) анамнезу, објективни налаз са дијагностичким тестовима и лабораторијским налазима;

4) дијагнозу и шифру основне и придружених болести (према 10. Међународној класификацији болести);

5) оцену и мишљење о правилности Налаза, мишљења и оцене којим је утврђена промена у стању инвалидности, телесног оштећења и потребе за помоћи и негом другог лица;

6) образложење оцене и мишљења, медицинску и другу документацију на којој се заснива оцена.

(8) Налаз, мишљење и оцену потписују чланови комисије уз отисак факсимила.

(9) Вештачење из члана 42. овог правилника обавља се у Дирекцији Фонда.

IV. КОНТРОЛА ВЕШТАЧЕЊА

Члан 44.

(1) Приликом контроле вештачења у првостепеном, односно другостепеном поступку остваривања права којим је утврђено постојање медицинских чињеница из члана 1. овог правилника, на основу којих се утврђује право у складу са законом, лекар вештак - контролор даје сагласност или примедбу на налаз, мишљење и оцену стављањем отиска одговарајућег штамбиља, потписом и факсимилом.

(2) Садржај примедбе на налаз, мишљење и оцену дат у првостепеном, односно другостепеном поступку остваривања права се даје на Обрасцу 2-б , односно на Обрасцу 3-а , који су одштампани уз овај правилник и чини његов саставни део.

(3) Примедба лекара вештака - контролора мора бити јасна, потпуна, образложена и стручно заснована.

(4) Примедба којом се указује на уочене неправилности и даје прецизно упутство за њихово отклањање, обавезна је за орган који је обавио вештачење.

Члан 45.

Контрола вештачења обавља се у складу са одредбама овог правилника које се односе на рад органа вештачења.

Члан 46.

Контрола вештачења обавља се без прегледа осигураника, корисника права, односно другог лица, осим ако је, на основу претходно размотрене медицинске и друге документације, обављање прегледа оцењено као неопходно.

V. КОМИСИЈА ЗА СТРУЧНИ НАДЗОР

Члан 47.

(1) Комисија за стручни надзор контролише рад органа вештачења, даје стручно мишљење у вези са спорним питањима и предлоге за унапређење процеса вештачења у складу са законом и општим актима Фонда.

(2) Комисију из става 1. овог члана, састављену од два лекара вештака и једног правника из органа надлежног за решавање о правима, на предлог директора Сектора за медицинско вештачење и директора Сектора за остваривање права из пензијског и инвалидског осигурања, именује директор Фонда.

VI. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о образовању и начину рада органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање ("Службени гласник РС", бр. 59/08, 75/08 - исправка, 24/11 и 7/12).

Члан 49.

Овај правилник, по добијању сагласности министра надлежног за послове пензијског и инвалидског осигурања и министра надлежног за послове здравља, објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије" и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

ОДРЕДБЕ КОЈЕ НИСУ УШЛЕ У ПРЕЧИШЋЕН ТЕКСТ

**Правилник о изменама и допунама Правилника о образовању и начину рада
органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско
осигурање
("Сл. гласник РС", бр. 66/21)**

Члан 5.

(1) Обрасци 2, 2а и 6. који се односе на Дирекцију Покрајинског Фонда, замењују се новим обрасцима 2 , 2а и 6. који се односе на Покрајински фонд, одштампани су уз овај правилник и чине његов саставни део.

(2) Обрасци 3. и 7. који се односе на Дирекцију Покрајинског фонда бришу се.

© Cekos In, Beograd, www.cekos.rs